

UITWERKINGEN VAN DE THEORIE TOETS

1.1. De druk in de cilinder is: $p = p_0 + \frac{mg}{\pi r^2} = 102,3 \text{ kPa}$. De hoogte van de cilinder

$$\text{is dan } h_1 = \frac{V_1}{\pi r^2} = \frac{\frac{nRt_0}{p}}{\pi r^2} = \frac{nRT_0}{p_0 \pi r^2 + mg}. \text{ Na het bestralen wordt de hoogte } h_2 = h_1 + \Delta s$$

en wordt de nieuwe temperatuur $T_2 = T_0 \left(1 + \frac{\Delta s}{h_1}\right) = 322 \text{ K}$.

1.2. De totale mechanische arbeid is: $W = mg\Delta s + p_0 \pi r^2 \Delta s = 24,1 \text{ J}$

1.3. De totale geaborbeerde stralingsenergie is:

$$Q = \Delta U + W = n_V \frac{T_0 \Delta s}{h_1} + W = \Delta s (p_0 \pi r^2 + mg) \left(\frac{c_V}{R} + 1\right) = 84 \text{ J}$$

1.4. $P = \frac{Q}{\Delta t} = 8,4 \text{ W}$; het aantal fotonen is dan $\frac{W}{h \frac{c}{\lambda}} = 2,2 \cdot 10^{19} / s$

1.5. Het rendement is $\eta = \frac{mg\Delta s}{Q} = 2,8 \cdot 10^{-3} = 0,3\%$

1.6. Omdat er geen energie-uitwisseling met de omgeving is, is de verandering adiabatisch. Daarvoor geldt:

$$pV^\gamma = \text{constant met } \gamma = \frac{c_p}{c_V} = \frac{c_V + R}{c_V} = 1 + \frac{R}{c_V} = 1,399.$$

Uit $\frac{pV}{T} = \text{constant}$ volgt: $T_3 = T_2 \left(\frac{p_0}{p}\right)^{\frac{\gamma-1}{\gamma}}$. Daaruit volgt: $T_3 = 321 \text{ K}$.

2.1. Het veld staat loodrecht op het vlak van tekening en gaat het vlak in.

2.2. Als $\alpha = \pi/2$ is krijgen we het veld van een rechte lijn: $\mathbf{B} = \frac{\mu_0 i}{2\pi d}$. Voor deze

waarde van α is de $\tan(\alpha/2) = \tan(\pi/4) = 1$ zodat de factor $k = \frac{\mu_0 i}{2\pi d}$.

2.3. Het veld in P^* kan gevonden worden door in $B(\alpha^*)$ de hoek α^* te vervangen door $\pi - \alpha$.

$$\text{Dan wordt: } \tan\left(\frac{\alpha^*}{2}\right) = \tan\left(\frac{\pi - \alpha}{2}\right) = \tan\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\alpha}{2}\right) = \cotan\left(\frac{\alpha}{2}\right) = \frac{1}{\tan\left(\frac{\alpha}{2}\right)}$$

en volgt: $B(P^*) = \frac{k}{\tan(\frac{\alpha}{2})}$.

- 2.4. Er wordt een krachtmoment (koppel) geleverd $M = \mu \cdot B \cdot \sin\theta$ ten gevolge waarvan het magneetje, bij kleine uitwijkingen, begint te trillen met een periode:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{I}{M}} = 2\pi \sqrt{\frac{I}{\mu B}}$$

- 2.5. De verhouding van de perioden volgens Ampère en Biot-Savart is:

$$\frac{T_A}{T_{BS}} = \sqrt{\frac{\frac{\alpha}{\pi}}{\frac{1}{2} \tan(\frac{\alpha}{2})}} = \sqrt{\frac{2\alpha}{\pi \tan(\frac{\alpha}{2})}}$$

Dit is een monotoon dalende functie. De

grenswaarde volgt uit $T_A = 1,10 T_{BS}$. Dit levert $\alpha < 0,77 \text{ rad} \approx 44^\circ$.

3.1. Uit $\frac{v^2}{R} = \frac{GM_{zon}}{R^2}$ volgt: $v = \sqrt{\frac{GM_{zon}}{R}} \approx 1,31 \cdot 10^4 \text{ m/s}$.

- 3.2. Als ρ de afstand tot Jupiter is en M de massa van Jupiter, volgt bij evenwicht van krachten:

$$\frac{GMm}{\rho^2} = \frac{GM_{zon}m}{(R - \rho)^2}, \text{ zodat } \rho = \frac{\sqrt{M}}{\sqrt{M_{zon}} + \sqrt{M}} \cdot R = 0,02997R = 2,33 \cdot 10^{10} \text{ m}.$$

- 3.3. Volgens de Galileo-transformatie geldt: $v'_x = V$ en $v'_y = v_0$. Daardoor heeft de snelheid van de sonde een richting die in het Jupiter-stelsel een hoek θ_0 maakt

met de x-as. Voor deze hoek geldt: $\tan\theta_0 = \frac{v_0}{V}$. Hieruit volgt:

$\theta_0 = 0,653 \text{ rad} \approx 37,4^\circ$. De grootte van de snelheid in het Jupiter-stelsel is:

$$v' = \sqrt{v_0^2 + V^2} = 1,65 \cdot 10^4 \text{ m/s}.$$

- 3.4. De kinetische energie is: $E \approx \frac{1}{2}mv'^2 = 1,12 \cdot 10^{11} \text{ J}$.

- 3.5. Op zeer grote afstand geldt $\frac{1}{r} \approx \frac{1}{\infty} \approx 0$ zodat $1 + \sqrt{1 + \frac{2Ev'^2b^2}{G^2M^2m}} \cos\theta = 0$

en $\cos\theta = -\frac{1}{\sqrt{1 + \frac{2Ev'^2b^2}{G^2M^2m}}} = -\frac{1}{\sqrt{1 + \frac{v'^4b^2}{G^2M^2}}}$. Hieruit volgt de hoekverandering $\Delta\theta$

3.6. De dichtste nadering treedt op als $\theta = 0$. Dan volgt: $r_{\min} = \frac{\frac{v'^2 b^2}{GM}}{1 + \sqrt{1 + \frac{v'^4 b^2}{G^2 M^2}}}$.

Daaruit volgt voor de botsingsparameter:

$$b = \sqrt{r_{\min}^2 + \frac{2GM}{v'^2} r_{\min}} = 4,90 \cdot 10^8 \text{ m} \approx 7,0 R_B$$
 Invullen in de uitdrukking voor de

hoekverandering volgt hieruit: $\Delta \theta_{\max} = 1,53 \text{ rad} \approx 87,4^\circ$

3.7. In het Jupiter-stelsel zijn nu de snelheden na de passage:

$$v_x = v' \cos(\theta_0 + \Delta \theta) \text{ en } v_y = v' \sin(\theta_0 + \Delta \theta)$$

zodat dit in het zonnestelsel wordt:

$$v''_x = v' \cos(\theta_0 + \Delta \theta) - V \text{ en } v''_y = v' \sin(\theta_0 + \Delta \theta).$$

3.8. De grootte van de snelheid in het zonnestelsel na de passage is dan:

$$v'' = \sqrt{v''_x^2 + v''_y^2} = 2,62 \cdot 10^4 \text{ m/s}.$$